

Teisingumo Teismas panaikino Komisijos sprendimą, kuriuo įmonės pasiūlyti įsipareigojimai pripažįstami privalomais siekiant išsaugoti konkurenciją rinkose

Įmonės, įsipareigojusios nevykdyti tam tikrų sutartinių sąlygų, kontrahentų galimybė kreiptis į nacionalinį teismą negali pašalinti Komisijos sprendimo, kuriuo šie įsipareigojimai pripažįstami privalomais, padarinių šių kontrahentų sutartinėms teisėms

Paramount Pictures International Ltd ir jos patronuojančioji bendrovė *Viacom Inc.* (toliau kartu – *Paramount*) sudarė licencinius susitarimus dėl audiovizualinio turinio su pagrindiniais Europos Sąjungos mokamo turinio televizijos transliuotojais, tarp jų – *Sky UK Ltd*, *Sky plc* (toliau kartu – *Sky*) ir *Groupe Canal + SA*.

2014 m. sausio 13 d. Europos Komisija pradėjo tyrimą dėl galimų apribojimų, darančių poveikį mokamos televizijos paslaugų teikimui remiantis aptariamais licenciniais susitarimais, siekdama įvertinti jų suderinamumą su SESV 101 straipsniu ir Europos ekonominės erdvės (EEE) susitarimo 53 straipsniu. Per šį tyrimą 2015 m. liepos 23 d. ji nusiuntė *Paramount* pranešimą apie kaltinimus dėl licenciniuose susitarimuose, kuriuos ši sudarė su *Sky*, esančių tam tikrų sąlygų. Šiuo atveju kalbama apie dvi susijusias sąlygas, iš kurių pirmąją buvo siekiama pašalinti arba apriboti *Sky* galimybę teigiamai atsakyti į EEE, bet ne Jungtinėje Karalystėje ar Airijoje gyvenančių vartotojų savo iniciatyva pateiktus prašymus dėl televizijos transliavimo paslaugų teikimo, o antrojoje reikalauta, kad į susitarimus, sudaromus su EEE, bet ne Jungtinėje Karalystėje įsisteigusiais televizijos transliuotojais, *Paramount* įtrauktų sąlygą, pagal kurią analogiškas draudimas šiems televizijos transliuotojams taikomas tokių prašymų, kuriuos pateikia Jungtinėje Karalystėje ar Airijoje gyvenantys vartotojai, atveju. Šiuo klausimu Komisija nusprendė, kad susitarimai, dėl tokių sąlygų lemiantys visišką teritorinį išimtinumą, gali reikšti konkurencijos ribojimą „dėl tikslo“, kaip tai suprantama pagal SESV 101 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį, nes jais atkuriamas nacionalinių rinkų padalijimas ir prieštaraujama Sutarties tikslui sukurti bendrąją rinką. 2015 m. gruodžio 4 d. raštu Komisija perdavė šį vertinimą ir išankstinę išvadą *Groupe Canal +*, kaip suinteresuotajam trečiajam asmeniui.

Savo ruožtu *Paramount* pasiūlė įsipareigojimus, kad būtų išspręstos Komisijos nurodytos problemos. Šiuo klausimu ji pareiškė, kad yra pasirengusi, be kita ko, nevykdyti sąlygų, pagal kurias televizijos transliuotojams suteikiama absoliuti teritorinė apsauga, esančių *Paramount* ir šių transliuotojų sudarytuose licenciniuose susitarimuose, ir nesiimti priemonių, kad jos būtų vykdomos.

Gavusi pastabų iš kitų suinteresuotųjų trečiųjų asmenų, įskaitant *Groupe Canal +*, Komisija 2016 m. liepos 26 d. sprendimu¹ (toliau – ginčijamas sprendimas) pritarė šiems pasiūlytiems įsipareigojimams ir pripažino juos privalomais, kaip numatyta Reglamento Nr. 1/2003² 9 straipsnyje. Taigi *Paramount* pranešė *Groupe Canal +* apie įsipareigojimų, pripažintų privalomais, turinį ir jų padarinius, šiuo atveju ketinimą nebeužtikrinti Prancūzijos rinkoje jai suteikto absoliutaus teritorinio išimtinumo. *Groupe Canal +*, manydama, kad tokie įsipareigojimai, prisiimti

¹ 2016 m. liepos 26 d. Europos Komisijos sprendimas dėl SESV 101 straipsnio ir EEE susitarimo 53 straipsnio taikymo procedūros (byla AT.40023 – Tarpvalstybinė prieiga prie mokamos televizijos).

² 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų [SESV 101 ir 102] straipsniuose, įgyvendinimo (OL L 1, 2003, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 2 t., p. 205).

per procedūrą, kurioje dalyvavo tik Komisija ir *Paramount*, negali būti jai taikomi, pareiškė ieškinį Europos Sąjungos Bendrajame Teisme dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo; šis ieškinys buvo atmestas 2018 m. gruodžio 12 d. Bendrojo Teismo sprendimu³. 2020 m. gruodžio 9 d. sprendime Teisingumo Teismas vis dėlto konstatavo, kad Bendrojo Teismo atliktame ginčijamo sprendimo poveikio trečiųjų asmenų interesams proporcingumo vertinime padaryta teisės klaidų. Todėl, tenkindamas *Groupe Canal+* apeliacinio skundo reikalavimus, Teisingumo Teismas panaikino skundžiamą sprendimą ir, priimdamas galutinį sprendimą byloje, – ginčijamą sprendimą. Šiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas pateikė naujų paaiškinimų dėl atitinkamų Komisijos ir nacionalinių teismų įgaliojimų įgyvendinant Sąjungos konkurencijos taisykles santykio.

Teisingumo Teismo vertinimas

Pirma, Teisingumo Teismas nusprendė, kad Bendrasis Teismas teisingai atmetė pagrindą, susijusį su piktnaudžiavimu įgaliojimais, kuriuo iš esmės siekta įrodyti, kad priimdama ginčijamą sprendimą Komisija vengė teisėkūros procedūros, susijusios su geografinio blokavimo klausimu. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas pritarė, be kita ko, Bendrojo Teismo išvadai, kad teisėkūros procedūra, susijusi su geografinio blokavimo klausimu, – kol nėra baigta teisėkūros procedūra priimamu aktu, – neturi poveikio įgaliojimams, kurie Komisijai suteikti pagal SESV 101 straipsnį ir Reglamentą Nr. 1/2003. Nagrinėjamu atveju neginčijama, kad ginčijamas sprendimas buvo priimtas remiantis tokiais įgaliojimais, prieš pasibaigiant aptariamai teisėkūros procedūrai.

Antra, Teisingumo Teismas nusprendė, kad Bendrasis Teismas, taip pat remdamasis pakankamais motyvais, kuriuose nėra teisės klaidų, atmetė *Groupe Canal+* argumentus, kuriais siekta įrodyti reikšmingų sąlygų teisėtumą atsižvelgiant į SESV 101 straipsnio 1 dalį, taigi ir ginčijamame sprendime nurodyto susirūpinimo nepagrįstumą. Iš tiesų, kadangi nagrinėjamuose licenciniuose susitarimuose buvo sąlygų, kuriomis siekta panaikinti tarpvalstybinį atitinkamo audiovizualinio turinio transliavimo paslaugų teikimą ir šiuo tikslu televizijos transliuotojams suteikta visiška teritorinė apsauga, užtikrinama abipusėmis pareigomis, Bendrasis Teismas galėjo pagrįstai konstatuoti, kad tokios sąlygos, nepažeidžiant galimo sprendimo, kuriuo, atlikus išsamų nagrinėjimą, galutinai konstatuojamas SESV 101 straipsnio 1 dalies pažeidimas arba jo nebuvimas, galėjo sukelti Komisijai susirūpinimą konkurencijos srityje. Tuo pačiu klausimu Teisingumo Teismas pabrėžė, kad nagrinėjamų veiksmų antikonkurencinio pobūdžio vertinimas, priimant sprendimą pagal Reglamento Nr. 1/2003 9 straipsnį, yra išankstinis. Todėl Bendrasis Teismas taip pat teisingai nusprendė, kad SESV 101 straipsnio 3 dalis taikoma tik tuo atveju, jeigu prieš tai buvo konstatuojamas SESV 101 straipsnio 1 dalies pažeidimas, ir remdamasis tuo padarė išvadą, kad vykdydamas tokio sprendimo teisėtumo kontrolę neprivalo priimti sprendimo dėl argumentų, susijusių su SESV 101 straipsnio 3 dalies taikymo sąlygomis.

Trečia, Teisingumo Teismas pritarė Bendrojo Teismo išvadai, kad reikšmingos sąlygos galėjo pagrįstai sukelti Komisijai susirūpinimą konkurencijos srityje, kiek tai susiję su visa EEE, nesant pareigos išnagrinėti kiekvienos iš atitinkamų nacionalinių rinkų. Iš tiesų, kadangi reikšmingomis sąlygomis siekiama padalyti nacionalines rinkas, Bendrasis Teismas teisingai priminė, kad tokie susitarimai gali kelti pavojų tinkamam bendrosios rinkos veikimui, taigi prieštarauja vienam iš pagrindinių Sąjungos tikslų, neatsižvelgiant į padėtį nacionalinėse rinkose.

Ketvirta, Teisingumo Teismas nagrinėjo argumentą, susijusį su teisės klaida, kurią Bendrasis Teismas padarė, visų pirma atsižvelgiant į proporcingumo principą, kai vertino ginčijamo sprendimo poveikį trečiųjų asmenų, kaip antai *Groupe Canal+*, sutartinėms teisėms. Iš pradžių Teisingumo Teismas priminė, kad taikydama Reglamento Nr. 1/2003 9 straipsnį Komisija turi tikrinti pasiūlytus įsipareigojimus, atsižvelgdama ne tik į jų tinkamumą jos nurodytoms su konkurencija susijusioms problemoms pašalinti, bet ir į jų poveikį trečiųjų asmenų interesams, kad nebūtų paneigta šių asmenų teisių esmė. Vis dėlto, kaip pažymėjo pats Bendrasis Teismas, tai, kad Komisija pripažino privalomu veiklos vykdytojo įsipareigojimą netaikyti tam tikrų sutartinių sąlygų savo kontrahentui, kaip antai *Groupe Canal+*, turėjusiam tik trečiojo suinteresuotojo asmens statusą, kai šis kontrahentas nepareiškė pritarimo tam įsipareigojimui, yra kišimasis į

³ 2018 m. gruodžio 12 d. Sprendimas *Groupe Canal + / Komisija*, [T-873/16](#).

minėto kontrahento laisvę sudaryti sutartį, kuriuo viršijama tai, kas nustatyta Reglamento Nr. 1/2003 9 straipsnyje.

Šiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas nusprendė, kad Bendrasis Teismas negalėjo nurodyti tokiems kontrahentams ginti savo sutartines teises nacionaliniuose teismuose, nepažeisdamas Reglamento Nr. 1/2003 16 straipsnio nuostatų, draudžiančių šiems teismams priimti sprendimus, prieštaraujančius ankstesniam Komisijos sprendimui šiuo klausimu. Iš tiesų nacionalinio teismo sprendimas, kuriuo veiklos vykdytojas įpareigojamas nesilaikyti įsipareigojimų, kurie Komisijos sprendimu buvo pripažinti privalomais, akivaizdžiai prieštarautų pastarajam sprendimui. Be to, kadangi pagal Reglamento Nr. 1/2003 16 straipsnio 1 dalies antrą sakinį nacionaliniai teismai turi vengti priimti sprendimus, kurie prieštarautų Komisijos ketinamam priimti sprendimui, taikant, be kita ko, SESV 101 straipsnį, Bendrasis Teismas taip pat padarė teisės klaidą, kai nurodė, kad nacionalinis teismas gali pripažinti reikšmingas sąlygas atitinkančiomis SESV 101 straipsnį, nors Komisija pagal Reglamento Nr. 1/2003 9 straipsnio 2 dalį dar gali priimti sprendimą atnaujinti procedūrą ir, kaip iš pradžių ketino, priimti sprendimą, kuriame formaliai konstatuojamas pažeidimas.

Tuo remdamasis, Teisingumo Teismas padarė išvadą, kad **skundžiamame sprendime yra padaryta teisės klaida, susijusi su ginčijamo sprendimo proporcingumo vertinimu, kiek tai susiję su trečiųjų asmenų interesų pažeidimu, todėl reikia tą sprendimą panaikinti.**

Galiausiai, nusprendęs, kad šioje bylos stadijoje galima priimti galutinį sprendimą, Teisingumo Teismas išnagrinėjo panaikinimo pagrindą, susijusį su proporcingumo principo pažeidimu. Atsižvelgdamas į skundžiamo sprendimo panaikinimą pateisinančius motyvus, **Teisingumo Teismas pažymėjo, kad iš nagrinėjamų licencinių susitarimų struktūros matyti, jog pareigos, kuriomis siekiama užtikrinti televizijos transliuotojams suteiktą teritorinį išimtinumą ir kurioms poveikį daro privalomais ginčijamame sprendime pripažinti įsipareigojimai, yra esminės.** Teisingumo Teismas padarė išvadą, kad **priimdama ginčijamą sprendimą Komisija paneigė trečiųjų asmenų, tarp jų – *Groupe Canal +*, sutartinių teisių *Paramount* atžvilgiu esmę ir taip pažeidė proporcingumo principą,** todėl ginčijamą sprendimą reikia panaikinti.

PRIMINIMAS: Teisingumo Teismui galima paduoti apeliacinį skundą dėl Bendrojo Teismo sprendimo ar nutarties tik teisės klausimais. Paprastai sprendimo vykdymas dėl apeliacinio skundo nesustabdomas. Jei apeliacinis skundas priimtinas ir pagrįstas, Teisingumo Teismas Bendrojo Teismo sprendimą panaikina. Jis gali pats priimti galutinį sprendimą, jei toje bylos stadijoje tai galima padaryti. Priešingu atveju, jis grąžina bylą Bendrajam Teismui, kuriam Teisingumo Teismo apeliacine tvarka priimtas sprendimas yra privalomas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127